

Landet där nästan allt sker på bokad tid

Berättelse

Om du är ny i Sverige märker du snart en sak: mycket sker på bokad tid. Att boka tid betyder att man i förväg bestämmer en dag och en klockslag för ett besök. Man bokar tid hos vårdcentralen, hos tandläkaren och hos frisören. Man bokar också tid för möten med olika myndigheter. För många som kommer från andra länder är det här ovant, eftersom man på andra håll ibland bara går dit och väntar på sin tur.

När det gäller vården bokar många sina tider på webbplatsen 1177.se. Där loggar man in med en e-legitimation, oftast BankID. När man är inloggad kan man boka en ny tid, omboka till en annan dag eller avboka en tid man inte längre behöver. Ofta kan man också se sina inbokade tider på sidan. Det är dock bra att veta att exakt vad man kan göra på 1177.se kan variera mellan olika regioner och mottagningar — alla mottagningar visar till exempel inte tiderna eller låter dig avboka där. Vill man inte använda webben går det också bra att ringa till vårdcentralen.

En praktisk fördel är att man ofta kan välja att få en påminnelse via SMS när man har bokat en vårdtid. Då får man ett meddelande i telefonen några dagar innan, så att man inte glömmer bort besöket.

Att passa tiden ses som viktigt i Sverige. Kommer man för sent kan besöket behöva bokas om. Om man inte kan komma alls bör man avboka i god tid. På många mottagningar måste man avboka senast 24 timmar innan, men den gränsen kan skilja sig mellan olika regioner. Avbokar man för sent, eller inte alls, kan man få betala en avgift för det som kallas uteblivet besök. Hur stor avgiften är bestäms av varje region. I till exempel Stockholm och Skåne är avgiften 400 kronor, men det är ingen siffra som gäller i hela landet, och reglerna för vem som behöver betala kan också vara olika.

Bokade tider gäller inte bara vården. Hos Skatteverket bokar man till exempel tid via webben för id-kort och identitetskontroll. Det är värt att veta att de servicekontor som gör id-kort inte finns på alla orter, så ibland får man resa en bit.

Men allt kräver inte en bokad tid. Vid ett akut och livshotande läge ska man genast ringa 112, och då behövs ingen bokning. Är behovet brådskande men inte livshotande kan man i stället ringa 1177 för att få råd om vad man ska göra.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
bokad tid	en dag och ett klockslag som är bestämt i förväg
ovant	nytt och konstigt; något man inte är van vid
e-legitimation	ett sätt att visa vem man är på nätet, t.ex. BankID
omboka	ändra en bokad tid till en annan dag eller tid

ORD	FÖRKLARING
avboka	ta bort en tid man har bokat
region	en del av Sverige som styr bland annat vården
mottagning	ett ställe i vården dit man kommer för att få hjälp
uteblivet besök	när man inte kommer på en bokad tid
avgift	pengar man betalar för en tjänst
livshotande	så allvarligt att en person kan dö
brådskande	något som behöver göras snabbt

Läsförståelsefrågor

1. Vad menas med att "boka tid"?
 1. Att man kommer dit utan att säga något i förväg.
 2. Att man i förväg bestämmer en dag och ett klockslag för ett besök.
 3. Att man alltid betalar i förväg.
2. Varför kan det kännas ovant för en ny person att allt sker på bokad tid?
 1. För att telefonerna i Sverige är dyra.
 2. För att man på andra håll ibland bara går dit och väntar på sin tur.
 3. För att man inte får träffa läkare i andra länder.
3. Vad säger texten om vad man kan göra på 1177.se?
 1. Alla mottagningar i hela landet erbjuder exakt samma sak.
 2. Det varierar mellan regioner och mottagningar vad man kan göra.
 3. Man kan bara läsa nyheter där.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Man kan ofta få en påminnelse om sin vårdtid via SMS.
 2. Avgiften för uteblivet besök är 400 kronor i hela Sverige.
 3. Man loggar in på 1177.se med en e-legitimation.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Vid ett livshotande läge ska man boka tid på 1177.se.
 2. Servicekontor som gör id-kort finns inte på alla orter.
 3. De flesta svenskar tycker att det är jobbigt att boka tid.
6. Texten säger att avgiften är 400 kronor i Stockholm och Skåne, men skriver också att det "inte är någon siffra som gäller i hela landet". Förklara med egna ord varför man måste vara försiktig med den siffran.
7. Vad är skillnaden mellan att ringa 112 och att ringa 1177? När ska man ringa vilket nummer?
8. Varför är det bra att avboka en tid i god tid om man inte kan komma? Svara med stöd i texten.

Diskussionsfrågor

- Hur bokar man tid till vården eller en myndighet där du kommer ifrån? Liknar det Sverige eller är det annorlunda?
- Texten säger att det är viktigt att passa tiden. Hur ser man på att komma i tid där du bor eller kommer ifrån?
- Vad kan vara svårt med att boka tid på en webbplats som 1177.se när man är ny i Sverige? Vad skulle kunna hjälpa?

- **Skriv (5 meningar):** Beskriv steg för steg hur du skulle göra för att boka en tid hos vårdcentralen. Vad gör du först, och vad gör du om tiden inte passar?